




**ІНСТИТУТ
ЦИФРОВІЗАЦІЇ
ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ**

**Силабус навчальної дисципліни
«МЕТОДОЛОГІЯ ОСВІТНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

**Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 011 Освітні, педагогічна науки
Спеціалізація: Інформаційно-комунікаційні технології в освіті**

Викладач	Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий), PhD	
 <p>Олег Михайлович Спирін доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, головний науковий співробітник відділу відкритих освітньо-наукових систем Інституту цифровізації освіти НАПН України. oleg.m.spirin@gmail.com</p>	Статус дисципліни	Основна дисципліна циклу загальної підготовки	
	Мова викладання	Українська	
	Рік підготовки	1-й	
	Семестр	1-й	
	Форма навчання	Денна/заочна	
	Обсяг	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>
		<i>Кількість кредитів</i>	
		1,5	1,5
		<i>Загальна кількість годин</i>	
		45	45
		<i>Лекції</i>	
		4 год	4 год
		<i>Практичні заняття</i>	
	2 год	2 год	
<i>Лабораторні заняття</i>			
-	-		
<i>Самостійна робота</i>			
39 год	39 год		
Вид контролю	Залік		
Мета навчальної дисципліни	Розвиток в аспірантів методологічної культури, цілісної системи наукових знань щодо організації і проведення досліджень в галузі освіти, зокрема з інформаційно-комунікаційних технологій в освіті.		
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати поняття методології та класифікацію наукових досліджень в галузі освіти; - оволодіти методологією проектування наукового дослідження та вмінні добирати методи дослідження; - знати вимоги до результатів дослідження в галузі освіти. <p>Компетентності здобувачів виявляються у їх здатності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснювати науковий пошук; - розробляти дослідницькі проекти та проводити дослідження в галузі освіти; - планувати, організовувати та проводити науково-дослідну діяльність; - володіти методологією і методами педагогічного експерименту; - впроваджувати нові освітні, зокрема інформаційно-комунікаційні, технології у власну дослідницьку діяльність. 		

<p>Програмні результати навчання (згідно з освітньо-науковою програмою)</p>	<p>ПРН2. Знати та застосовувати сучасну термінологію у сфері наукового дослідження.</p> <p>ПРН3. Генерувати нові ідеї, виявляти нові знання, нові інтерпретації, інноваційні методи, обґрунтовані рішення у новому контексті в процесі виконання наукового дослідження.</p> <p>ПРН4. Визначати та застосовувати релевантні методи, технології, засоби для здійснення наукового дослідження.</p> <p>ПРН11. Організовувати власну дослідницько-пошукову діяльність та ефективно планувати час для отримання необхідних результатів.</p> <p>ПРН16. Здійснювати критичний аналіз, оцінку та синтез нових ідей щодо впровадження інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій у власну наукову й освітню діяльність.</p> <p>ПРН19. Прогнозувати власні наукові перспективи, шляхи подальшого професійного розвитку.</p>
<p>Тематичний план навчальної дисципліни</p>	<p>Змістовий модуль 1. Організація наукового дослідження.</p> <p>Тема 1. Методологія проектування наукового дослідження.</p> <p>Тема 2. Структура наукового дослідження.</p> <p>Змістовий модуль 2. Результати педагогічного дослідження.</p> <p>Тема 3. Аналіз результатів дослідження.</p> <p>Тема 4. Упровадження результатів дослідження.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</p> <p>1) За джерелом інформації:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда. - Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація. - Практичні: вправи та завдання. <p>2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.</p> <p>3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.</p> <p>4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; виконання практичних завдань.</p> <p>Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</p> <p>1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).</p>
<p>Методи контролю</p>	<p>Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.</p> <p>Методи письмового контролю: тестування, перевірка виконання практичних завдань.</p> <p>Методи комп'ютерного контролю: тестування у Google Forms.</p> <p>Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.</p>
<p>Система оцінювання аспірантів</p>	
<p>Вид роботи</p>	<p>Максимальна кількість балів за вид роботи</p>

Змістовий модуль 1	
Лекційне заняття № 1. Методологія проектування наукового дослідження. Структура наукового дослідження <i>Присутність та робота на лекції (участь в дискусії, відповіді на питання лектора, обговорення, пропозиції)</i>	2 бали
Самостійна робота Завдання для аспірантів: <i>Підготувати обґрунтування (план-проспект) власного дослідження на здобуття ступеня PhD. Зазначити та описати кожний з 1 по 9 з основних структурних елементів вступу дисертаційної роботи, наведених на відповідному слайді лекційної презентації. Розробити структуру змісту рукопису дисертації, вказавши назви її розділів та підрозділів.</i>	20 балів
Всього за модуль	22 бали
Змістовий модуль 2	
Лекційне заняття № 2. Упровадження результатів дослідження. <i>Присутність та робота на лекції (участь в дискусії, відповіді на питання лектора, обговорення, пропозиції)</i>	2 бали
Практичне заняття № 1. Обґрунтування теми та подання результатів дослідження. Завдання для аспірантів (на платформі Google Classroom): 1. Власний профіль в Google Академія. 2. Власний профіль на платформі «Бібліометрика української науки». 3. Власний ORCID-профіль. 4. Власна публікація в Електронному інституційному репозитарію. 5. Приклади списків публікацій за різними стилями.	50 балів у т.ч.: 10 балів 5 балів 5 балів 15 балів 15 балів
Самостійна робота Завдання для аспірантів: <i>Дати відповіді на питання самостійної роботи та записати їх у файл формату Word. Для фрагментів тексту, скопійованих з Інтернет та з праць інших авторів обов'язково зазначити посилання на джерело (за наявності - гіперпосилання). Список джерел оформити відповідно до вимог спеціалізованої ради, де планується захист.</i>	20 балів
Всього за модуль	72 бали
Залік	6 балів
Всього	100 балів

Сумарний результат у балах складає:

60 і більше балів – зараховано

59 і менше балів – незараховано

Політика навчальної дисципліни	Академічна доброчесність	Перевірка електронних версій наукових робіт аспірантів з використанням автом. програм, напр. Unichack
	Пропуски занять	Самостійне опрацювання матеріалу з виконанням завдань, розміщених в LMS Google Classroom
	Виконання завдань пізніше встановленого терміну	Для усіх виконаних вчасно завдань – автоматичний залік. Не виконання завдань – не допуск до заліку.
	Додаткові бали	Не передбачаються
	Дотримання правил безпеки	Аспірант повинен дотримуватися правил безпеки при користуванні

	технічними засобами навчання; правил безпеки в мережі Інтернет.
Інформаційно-методичне та матеріально-технічне забезпечення	<p>Інформаційно-методичне забезпечення викладання навчальної дисципліни забезпечується сучасними технічними засобами навчання, які побудовані на інформаційно-комунікаційних технологіях (комп'ютер, мультимедійний проектор, інтерактивна дошка SMART Board, авторський електронний ресурс в LMS Google Classroom).</p> <p>На заняттях і на самостійній роботі використовуються посібники, методичні рекомендації з використання відкритих освітньо-наукових систем.</p> <p>Інформаційними ресурсами при вивченні дисципліни є електронна бібліотека НАПН України, джерела Інтернет, інформаційно-методичні матеріали відділу відкритих освітньо-наукових систем.</p>
Рекомендована література	
Базова	
Монографії	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; головний редактор В. Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с. 2. Ковальчук В. В., Моїсеєв Л. М. Основи наукових досліджень. Київ : В.Д. «Професіонал», 2004. 113 с. 3. Кремень В. Г., Ільїн В. В. Синергетика в освіті: контекст людиноцентризму : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2012. 368 с. URL: http://elibrary.ivinas.gov.ua/id/eprint/3067 4. National Report on the State and Prospects of Education Development in Ukraine / National Academy of Educational Sciences of Ukraine ; edited by V. G. Kremen. Kyiv : Pedahohichna dumka, 2017. 336 p. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua 	
Посібники та методичні рекомендації	
<ol style="list-style-type: none"> 5. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження. Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця : ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с. URL: https://hum.edu-lib.com/pedagogika-psihologiya/goncharenko-s-u-pedagogichni-doslidzhennya-metodologichni-poradi-molodim-naukovtsyam 	
Підручники	
<ol style="list-style-type: none"> 6. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Методологія науково-педагогічних досліджень : підруч. для магістрів спец. «Педагогіка вищої школи». Рівне : Волинські обереги, 2013. 359 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/9021/1/Metodologiya_naukovo-pedagogichnikh_doslidzhen.pdf 7. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Підручник. Київ : Знання-прес, 2002. 295 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Sheiko_Vasyl/Orhanizatsiia_ta_metodyka_naukovo-doslidnytskoi_diialnosti.pdf 	
Статті	
<ol style="list-style-type: none"> 8. Використання електронних відкритих систем для інформаційно-аналітичної підтримки педагогічних досліджень : короткий термінологічний словник / Упоряд. : Спирін О. М., Іванова С. М., Яцишин А. В., Кільченко А. В. та ін. Київ : ІТЗН НАПН України, 2017. 67 с. URL: http://lib.iitta.gov.ua/707056 9. Методологія досліджень в галузі освіти. Програма навчальної дисципліни / Укл. Сисоєва С. О. Київ : Київський ун-т імені Бориса Грінченка, 2016. 17 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/17208/1/S_Sysoieva_program_PhD.pdf 10. Спирін О. М., Носенко Ю. Г., Яцишин А. В. Підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації з інформаційно-комунікаційних технологій в освіті. <i>Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання : зб. наук. праць</i>. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. Вип. 9 (16). С. 25-34. URL: http://eprints.zu.edu.ua/24859/1/Spirin_Nosenko_Yatsyshyn.pdf 	

11. Спірін О. М., Носенко Ю. Г., Яцишин А. В. Сучасні вимоги і зміст підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації з інформаційно-комунікаційних технологій в освіті. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. № 6 (56). С. 219-239. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1526/1112>

Додаткова

Монографії

12. Теоретико-методологічні засади інформатизації освіти та практична реалізація інформаційно-комунікаційних технологій в освітній сфері України : монографія / В. Ю. Биков, О. Ю. Буров, А. М. Гуржій, М. І. Жалдак, М. П. Лещенко, С. Г. Литвинова, В. І. Луговий, В. В. Олійник, О. М. Спірін, М. П. Шишкіна. Київ : Компринт, 2019. 214 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/718652/>

Статті

13. Биков В. Ю., Спірін О. М., Пінчук О. П. Проблеми та завдання сучасного етапу інформатизації освіти. *Наукове забезпечення розвитку освіти в Україні: актуальні проблеми теорії і практики (до 25-річчя НАПН України) : зб. наук. праць*. Київ : Видавничий дім «Сам», 2017. С. 191-198. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/132488157.pdf>
14. Використання електронних відкритих систем для інформаційно-аналітичної підтримки педагогічних досліджень: короткий термінологічний словник / Упоряд. : Спірін О. М., Іванова С. М., Яцишин А. В., Кільченко А. В. та ін. Київ : ІТЗН НАПН України, 2017. 67 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/707056>
15. Спірін О. М., Одуд О. А. Модель формування інформаційно-комунікаційної компетентності доктора філософії на основі використання хмарних сервісів Google Scholar. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. № 6 (56). С. 204-218. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1374/1058>
16. Spirin O., Oleksiuk V., Oleksiuk O., Sydorenko S. The Group Methodology of Using Cloud Technologies in the Training of Future Computer Science Teachers [On-line]. *CEUR Workshop Proceedings*. 2018. № 2104. p. 294-304. URL: http://ceur-ws.org/Vol-2104/paper_154.pdf
17. Spirin O., Burov O. Models and Applied Tools for Prediction of Student Ability to Effective Learning [On-line]. *CEUR Workshop Proceedings*. 2018. № 2104. p. 404-411. URL: http://ceur-ws.org/Vol-2104/paper_222.pdf

Інформаційні ресурси

1. <https://lib.iitta.gov.ua>
2. <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt>
3. <https://classroom.google.com/u/3/c/MTUwNjQ5MzcxMDc0>

Силабус розроблений відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Методологія освітніх досліджень», затвердженої на засіданні вченої ради ІТЗН НАПН України (протокол № 8 від 30.08.2021 р.), затвердженої зі змінами на засіданні вченої ради Інституту цифровізації освіти НАПН України (протокол № 3 від 02.02.2022 р.).